

ს----- უზენაესი სასამართლო

გ ა ნ ჩ ი ნ ე ბ ა

ს----- სახელით

საქმე №ას-1442-1362-201-
2018 წელი

15 თებერვალი,

№ას-1442-1362-201- კ-----ი

ქ.თბილისი

სამოქალაქო საქმეთა პალატა
შემადგენლობა:

ბესარიონ ალავიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი)
მოსამართლეები:

ეკატერინე გასიტაშვილი, ზურაბ ძლიერიშვილი

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი – ს----- კ-----ი (მოპასუხე)

მოწინააღმდეგე მხარე – ს----- ჯ-----ი, ხ----- ი-----ი
(მოსარჩელე)

თავდაპირველი თანამოპასუხე _ ზ----- ჯ-----ი

გასაჩივრებული განჩინება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა პალატის 201- წლის 27 სექტემბრის განჩინება

კასატორის მოთხოვნა _ გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და
ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა

დავის საგანი – მოძრავი ქონების ყადაღისაგან გათავისუფლება

აღწერილობითი ნაწილი:

1. მოსარჩელის მოთხოვნა და სარჩელის ფაქტობრივი საფუძვლები:

1.1. ს----- ჯ-----მა და ხ----- ი-----მა (შემდგომში – მოსარჩელები, მოწინააღმდეგე მხარეები ან მესაკუთრეები) სარჩელი აღძრეს სასამართლოში ს----- პ-----ისა (შემდგომში – მოპასუხე, აპელანტი, კასატორი ან კრედიტორი) და ზ----- ჯ-----ის (შემდგომში – თავდაპირველი თანამოპასუხე ან მოვალე) მიმართ და მოითხოვეს ქ.თბილისში, დ-----ში, ი.პ-----ის ქ#1--ში არსებული #2- ბინაში მდებარე მოძრავი ნივთების: A კლასის მაცივრის, „ვესტელი“ ფირმის სარეცხის მანქანის, „ლ.ჯ-ის“ ფირმის ტელევიზორის, მუქი ფერის კარადის, მაგიდისა და ხუთი სკამის, ხის საწოლის, მუქი ფერის კარადისა და სარკიანი ტრილიაჟის ყადაღისაგან გათავისუფლება.

1.2. სარჩელი ემყარება შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს: თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებლის 2016 წლის 2- მარტის აქტის საფუძველზე ყადაღა დაედო ზემოხსენებულ ქონებას. ყადაღის დადების საფუძველად მითითებულ იქნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს მიერ 2015 წლის 31 ივლისს გაცემული სააღსრულებო ფურცელი, სადაც კრედიტორს წარმოადგენდა ს----- პ-----ი, ხოლო მოვალეს – ზ----- ჯ-----ი. დაყადაღებული ნივთებიდან არცერთი არ ეკუთვნის მოვალეს, ის არ ცხოვრობს დედის – ს.ჯ-----ის სახლში, არამედ, ცხოვრობს სხვა მისამართზე ძმასთან ერთად. ერთი წელია რაც მოვალე დარეგისტრირდა სადავო მისამართზე. 2015 წელს აღმასრულებელმა მოსარჩელების სახლიდან წაიღო 1 000 ლარის ღირებულების ნივთები, თუმცა, ამჟამად დაყადაღებული ნივთები წარმოადგენს არა მოვალის, არამედ, მოსარჩელის საკუთრებას.

2. მოპასუხეების პოზიცია:

2.1. მოთხოვნის განხორციელების გამომრიცხველი შესაგებლით ს----- პ-----მა არ ცნო სარჩელი და განმარტა, რომ საქმის მასალებით არ დასტურდება ის ფაქტობრივი გარემოება, რომ დაყადაღებული ნივთები ეკუთვნით მოსარჩელებს. როგორც მოსარჩელები, ისე – მოპასუხე არიან ნივთის თანამფლობელები და სამივე მათგანის მიმართ მოქმედებს მესაკუთრედ ყოფნის პრეზუმფცია;

2.2. თავდაპირველმა თანამოპასუხემ სარჩელი ცნო სრულად.

3. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 201- წლის 27 თებერვლის გადაწყვეტილებით სარჩელი

დაკმაყოფილდა, ყადაღისგან გათავისუფლდა ქ.თბილისში, დ-----ში, ი.პ-----ის ქ#1-, ბინა #2--ში მდებარე ხ----- ი-----ის კუთვნილ საცხოვრებელ სახლში მდებარე ს----- ჯ-----ის მიერ შეძენილი შემდეგი მოძრავი ნივთები: მაცივარი A კლასი, სარეცხის მანქანა ვესტელი, ტელევიზორი ლ.ჯ, კარადა მუქი ფერის, მაგიდა 5 სკამით, საწოლი ხის, კარადა, მუქი ფერის, ტრილიაჟი სარკით.

4. აპელანტის მოთხოვნა:

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა კრედიტორმა, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

5. გასაჩივრებული განჩინების სარეზოლუციო ნაწილი:

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 201- წლის 27 სექტემბრის განჩინებით სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, ხოლო, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად.

6. კასატორის მოთხოვნა:

სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა აპელანტმა, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, შეამოწმა საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საკითხი და მიიჩნევს, რომ იგი დაუშვებელია შემდეგ გარემოებათა გამო:

1. საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობის დასაბუთება:

1.1. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, საკასაციო საჩივარი ქონებრივ ან არაქონებრივ დავაზე დასაშვებია, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) ს----- უზენაეს სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ს----- უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ს----- უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა

მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს; ზ) გასაჩივრებულია სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე. ზემოაღნიშნული დანაწესები განსაზღვრავს იმ მოთხოვნებს, რომელთაც საკასაციო საჩივარი უნდა შეიცავდეს და ეფუძნებოდეს.

1.2. მოცემულ შემთხვევაში, გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთება ძირითადად იმ დასკვნებს ეფუძნება, რომ:

1.2.1. თბილისის სააღსრულებო ბიუროს 2016 წლის 13 მაისის წერილის თანახმად, სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს წარმოებაშია თბილისის საქალაქო სასამართლოს მიერ 2015 წლის 31 ივლისს გაცემული #2----- სააღსრულებო ფურცელი, სადაც მოვალეა ზ----- ჯ-----ი. გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით დაყადაღდა მოძრავი ნივთები (მდებარე დ-----ში, ი.პ-----ის #1-, ბინა #2-). 2016 წლის 13 მაისის მდგომარეობით აუქციონი დანიშნული არ ყოფილა;

1.2.2. ქ.თბილისში, დ-----ში, ი.პ-----ის #1--ში მდებარე #2- ბინა (ს/კ 01.10.03.006.003.01.02-) საკუთრების უფლებით ირიცხება ხ----- ი-----ის სახელზე;

1.2.3. თბილისის სააღსრულებლო ბიუროს მიერ ნივთების აღწერისა და დაყადაღების შესახებ 2016 წლის 2- მარტის #9---- აქტით დაყადაღებულია მოძრავი ნივთები: #5---- მაცივარი A კლასი, თეთრი ფერის, ორკამერიანი; #54710 სარეცხი მანქანა ვესტელი, თეთრი ფერის; #5---- ტელევიზორი ლ.ჯ, ვერცხლისფერი საშუალო ზომის; #5---- კარადა მუქი ფერის, ვიტრაჟით და სათავსით; #5---- მაგიდა 5 სკამით, მაგიდა ყავისფერი, სკამი ნაჭრის ზედაპირით; #5---- საწოლი ხის, მუქი ფერის; #54715 კარადა გარდერობი, მუქი ფერის; #54716 ტრილიაჟი სარკით, მუქი ფერის. აქტის შედგენის ადგილია დიდი დილომი, ი.პ-----ის #1-, ბინა #2-;

1.2.4. მხარეთა ახსნა განმარტებებითა და საქმეში წარმოდგენილ მტკიცებულებათა ერთობლიობით დადგინდა, რომ დაყადაღებული ნივთები არ ეკუთვნის მოვალეს.

1.3. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო

სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება). დასაბუთებულ პრეტენზიაში იგულისხმება მითითება, იმ პროცესუალურ დარღვევებზე, რომლებიც დაშვებული იყო სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვის დროს და რამაც განაპირობა ფაქტობრივი გარემოებების არასწორად შეფასება-დადგენა, მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმის არასწორად გამოყენება ან/და განმარტება. საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ კასატორს სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებთან მიმართებით არ წარმოუდგენია დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება).

1.4. საკასაციო საჩივრის განსახილველად დაშვების წინაპირობა ვერ გახდება კასატორის შედავება იმის თაობაზე, რომ:

1.4.1. სააპელაციო სასამართლომ არ იმსჯელა „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ ს----- კანონზე, რომელიც წარმოადგენს სპეციალურ კანონს და რომლითაც დარეგულირებულია ურთიერთობა კრედიტორსა და მოვალეს შორის, არ გაითვალისწინა ის არგუმენტები, რომლითაც მხარე ასაბუთებდა, რომ სადავო მოძრავი ნივთები იყო მოვალისა და მისი ოჯახის წევრების თანამფლობელობაში და მათ შორის რაიმე წილობრივ დაყოფაზე დავა არ ყოფილა. არც პირველი ინსტანციის სასამართლოს და არც სააპელაციო სასამართლოს არ დაუდგენია, რა კრიტერიუმით უარყო მოვალის საკუთრების (მფლობელობის) უფლება მოცემული დავის ფარგლებში;

1.4.2. სასამართლომ, მართალია, გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა, მაგრამ არასწორად და არასრულად განმარტა იგი, კერძოდ, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ ს----- კანონის მე-40 მუხლი. სასამართლოს მოსაზრება, რომ მხოლოდ უძრავი ქონების მესაკუთრე არის პირი, რომელსაც ეს კანონი მოიაზრებს, ეწინააღმდეგება კანონის ხსენებულ ნორმას. მითითებული ნორმის მე-6 პუნქტიდან ნათლად ჩანს, რომ ამ ტიპის სამართალურთიერთობაში, კანონმდებელი მოიაზრებს სწორედ ყველა „სხვა პირს“, რომელიც წარადგენს „საკუთრების დამადასტურებელ დოკუმენტს“ და არა მხოლოდ მოვალის საცხოვრებელ ბინაში მყოფი ოჯახის წევრების მიერ წარდგენილ უძრავ ქონებაზე მათი საკუთრების დამადასტურებელ დოკუმენტს, რომლებსაც ნამდვილად შესაძლოა გააჩნდეთ უფლება ნივთზე. „აღსრულება მოძრავ ქონებაზე“, რომელიც გათვალისწინებულია „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ ს----- კანონში, წარმოადგენს სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულების უმნიშვნელოვანეს ბერკეტს. ერთი შეხედვით, შესაძლოა, წარმოიშვას მცდარი ვარაუდი, თითქოს ილახება საკუთრების უფლება, მაგრამ ეს ასე არ არის. ნებისმიერი სანქცია, ამ

სიტყვის ფართო გაგებით, შეიძლება ბადებდეს საკუთრების კონსტიტუციური უფლების შეზღუდვის ილუზიას, მაგრამ მისი თავისებურებაც სწორედ იმაშია, რომ იგი ზღუდავს მესაკუთრის უფლებას მხოლოდ და მხოლოდ არსებული, კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით, რომელიც, თავის მხრივ, სხვა პირის შელახული საკუთრების უფლების აღდგენას ემსახურება. კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების აღსრულების თვალსაზრისით მნიშვნელოვანია ს----- უზენაესი სასამართლოს 2014 წლის 24 აპრილის №ბს/476-464(კ-13) გადაწყვეტილებაში გაკეთებული განმარტება. ამ თვალსაზრისით საინტერესოა ასევე ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს განმარტება საქმეზე „აპოსტოლი ს----- წინააღმდეგ“. ამ მხრივ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება, როგორც ს----- უზენაესი, ისე – ევროსასამართლოს განმარტებებისაგან;

1.4.3. სააპელაციო სასამართლომ არ გამოიყენა სამოქალაქო კოდექსის 155-ე მუხლის მე-4 ნაწილი. საქმეში არსებული მტკიცებულებებით უტყუარად არის დადასტურებული და მოწინააღმდეგე მხარემაც აღიარა, რომ მოვალე მოსარჩელების ოჯახის წევრია, იგი ნამდვილად ცხოვრობს მოსარჩელების მისამართზე. ამას დადასტურებს კრედიტორსა და მოვალეს შორის დადებული შრომითი ხელშეკრულება და #2----- საქმისწარმოების მასალებიც. წინამდებარე დავაში ნივთების მესაკუთრეობის განსაზღვრა მხოლოდ ვარაუდითა და მესაკუთრედ ყოფნის პრეზუმფციით თავად კანონით არის დაუშვებელი. ამ ნორმებით დადგენილი წესები არ ვრცელდება იმ შემთხვევაში, თუ აღიძრა სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებითი აღსრულების პროცედურები. ასეთ შემთხვევაში სამართლებრივი წესრიგისა და მხარეთა სამართლიანი ბალანსის შესანარჩუნებლად „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონი ითხოვს მხოლოდ საკუთრების დამადასტურებელი დოკუმენტის წარდგენას. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ნებისმიერი ვალდებული პირი, რომელსაც სურს თავი დააღწიოს პასუხისმგებლობას და გადაიხადოს სასამართლოს მიერ დაკისრებული თანხა, გაასხვისებდა თავის მიერვე შეძენილ მოძრავ ნივთებს. სასამართლოს ეჭვიც კი არ შეპარვია, რატომ აღიარა თანამოპასუხემ საკუთარი სახსრებით შეძენილი ნივთები მოწინააღმდეგე მხრის საკუთრებად. უფრო მეტიც, მოსარჩელებს არ მოსთხოვა კანონით დადგენილი მტკიცებულებების წარმოდგენა. სასამართლო პრაქტიკა უამრავ შემთხვევას იცნობს, როდესაც მხარე დებს თვალთმაქცურ თუ მოჩვენებით გარიგებას პასუხისმგებლობის თავიდან ასარიდებლად. ამ კონკრეტულ შემთხვევაშიც სწორედ ასეთ გარემოებასთან გვაქვს საქმე;

1.4.4. სასამართლომ დაარღვია დისპოზიციურობისა და შეჯიბრებითობის პრინციპები, ს----- პ-----ს დააკისრა მოვალის ქონებაზე მტკიცების ტვირთი ისე, რომ არ გაიზიარა ს----- უზენაესი სასამართლოს მიერ დამკვიდრებული პრაქტიკა. ერთ-ერთ გადაწყვეტილებაში საკასაციო სასამართლომ განმარტა, რომ: „ს----- სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მეორე ნაწილით ჩამოთვლილი მტკიცებულებებიდან არც ერთს არ გააჩნია უპირატესი მნიშვნელობა. მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმით მოცემული გარემოებების დამტკიცებისათვის ამა თუ იმ მტკიცებულების არჩევის აუცილებლობას კარნახობს ურთიერთობის მომწესრიგებელი მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმა“. განსახილველ შემთხვევაში, ასეთ მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმას წარმოადგენს „სააღსრულებო წარმოების შესახებ“ ს----- კანონის მე-40 მუხლი. ამ დანაწესიდან გამომდინარე, შეუძლებელია ს----- პ-----ს დაევალოს საწინააღმდეგოს მტკიცება, ანუ, მხარეთა მოძრავ ნივთებზე საკუთრების უფლების გამაქარწყლებელი მტკიცებულების წარდგენა. როგორც ევროპული სასამართლოს, ისე – ს----- საკონსტიტუციო სასამართლოს არაერთი გადაწყვეტილებებით განიმარტა, რომ დაუშვებელია ერთი პირის უფლების დაცვის მოტივით მეორის უფლებათა დარღვევა, ყველა შემთხვევაში დაცული უნდა იყოს თანაზომიერების პრინციპი, რაც სააპელაციო სასამართლოს მიერ აშკარად იქნა დარღვეული. მიუხედავად იმისა, რომ სადავო განჩინებაში მოყვანილი განმარტებები სრულიად შეესაბამება ს----- უზენაესი სასამართლოს მიერ დამკვიდრებულ ერთგვაროვან სასამართლო პრაქტიკას (სუსგ-ებები: №ას-305-293-2012; №ას-1522-1529-2011), გადასასინჯია საკითხისადმი ასეთი მიდგომა და უდავოდ არსებობს დასაბუთებული საკასაციო განაცხადი. ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში, სახეზეა გასაჩივრებული განჩინების გაუქმების სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის „ე“ და „ე¹“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული წინაპირობები.

1.5. საკასაციო პალატა უარყოფს კასატორის ზემოხსენებულ პრეტენზიებს იმ დასაბუთებით, რომ ქვემდგომი სასამართლოს დასკვნები არ ეწინააღმდეგება კანონის მოთხოვნებს (სსსკ-ის 393-ე-394-ე მუხლები). პალატა მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ სწორად გაანაწილა მხარეთა შორის მტკიცების ტვირთი (სსსკ-ის 102-ე მუხლი) და საქმის მასალების ყოველმხრივი, სრული და ობიექტური განხილვის შედეგად, მართებულად დაადგინა დავის გადაწყვეტისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივი გარემოებები (სსსკ-ის 105-ე მუხლი). საკასაციო პრეტენზიებთან დაკავშირებით პალატა დამატებით

განმარტავს შემდეგს:

1.5.1. საკასაციო პალატა, უპირველესად აღნიშნავს იმ გარემოებას, რომ კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების აღსრულება წარმოადგენს ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-6 მუხლით რეგულირებული სამართლიანი სასამართლოს განუყოფელ პრინციპს. ევროსასამართლომ არაერთ გადაწყვეტილებაში **(მათ შორის, საქმეზე „აპოსტოლი ს----- წინააღმდეგ“ no 40765/02)** განმარტა, რომ სასამართლოს ხელმისაწვდომობის უფლების რეალიზაცია აღსრულების პროცედურის გარეშე წარმოადგენს ილუზორულს და არღვევს პირის გარანტირებულ უფლებებს, თუმცა, მოცემულ შემთხვევაში, კოლიდირებულ ინტერესებს წარმოადგენს კრედიტორის უფლება, სააღსრულებო წარმოების ფარგლებში მიიღოს კუთვნილი ანაზღაურება და მესაკუთრის უფლება, დაიცვას საკუთრება სხვისი ვალდებულების შესრულებისაგან. ზემოხსენებული კონვენციის პირველი დამატებითი ოქმის პირველი მუხლი უზრუნველყოფს რა საკუთრებით მშვიდობიან სარგებლობას, სახელმწიფოს გააჩნია პოზიტიური ვალდებულება, ხელი შეუწყოს ამ უფლების რეალიზაციას. ზოგადსამართლებრივი თვალსაზრისითაც კი, თუკი დადგინდება, რომ კრედიტორის ინტერესების სისრულეში მოყვანის მიზნით ხორციელდება სამართლებრივ ურთიერთობაში არმყოფი მესამე პირის საკუთრების ხელყოფა, ბუნებრივია პრიორიტეტი ენიჭება საკუთრებას, რაც არ უნდა იქნას იმგვარად გაგებული, რომ საკუთრების დაცვის შემთხვევაში, კრედიტორმა დაკარგა უფლება აღსრულების პროცედურაზე. ამდენად, საკასაციო სასამართლო სრულად აცნობიერებს კასატორის, როგორც კრედიტორის ინტერესს აღსრულების პროცესისა და ამ პროცესის საბოლოო შედეგის მიმართ, თუმცა, იმ შემთხვევაში, თუკი დადგენილი იქნება აღსრულების საგანზე მესამე პირის და არა მოვალის საკუთრება, ბუნებრივია, ქონება გათავისუფლდება ვალდებულებისაგან, რადგანაც სამართლებრივ ურთიერთობაში არმყოფი პირის ქონების რეალიზაცია ეწინააღმდეგება სამოქალაქო პრუნჯის პრინციპებს.

1.5.2. საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ საკუთრების უფლება (სკ-ის 1-0-ე მუხლი) სრულიად განსხვავდება მფლობელობისაგან (სკ-ის 155.4 მუხლი). კასატორის პოზიცია თანამფლობელობასთან დაკავშირებით ვერ იქნება გაზიარებული, რადგანაც არც „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ ს----- კანონი და არც რომელიმე სხვა ნორმატიული აქტი არ ადგენს მფლობელობის უფლების ობიექტით ვალდებულების შესრულების შესაძლებლობას. რაც შეეხება მტკიცების ტვირთის არასწორად განაწილებას (სსსკ-ის 102-ე მუხლი), საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სამოქალაქო კოდექსის 151-ე მუხლით დაშვებულია

კანონისმიერი პრეზუმფცია, რომელიც დამატებით მტკიცებას არ ექვემდებარება, ეს ვარაუდი არსებობს მანამ, ვიდრე პირი, რომლის წინააღმდეგაცაა იგი მიმართული (მოცემულ შემთხვევაში – კასატორი), დამაჯერებლად არ გააქარწყლებს ამ მოსაზრებას, შესაბამისად, სასამართლოს არ დაურღვევია სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის ნორმები. აქვე უნდა განიმარტოს, რომ ქონების საკუთვნებლად მიჩნევისათვის არ არის აუცილებელი, რომ ის მხოლოდ მთავარი ნივთით სარგებლობის უკიდურესი აუცილებლობით იყოს განპირობებული, არამედ საკუთვნებელი ნებისმიერი ის ნივთია, რომელც ხელს უწყობს მთავარი ნივთის სამეურნეო დანიშნულებით გამოყენებას. მოცემულ შემთხვევაში, ქვემდგომმა სასამართლოებმა მართებულად იხელმძღვანელეს „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ ს----- კანონის 32-ე მუხლის პირველი პუნქტით და მხარეთა შორის მტკიცების ტვირთის სწორად განაწილების, ასევე, მტკიცებულებათა სწორი ანალიზით, მართებულად დაადგინეს მოსარჩელის საკუთრების უფლება ყადაღადადებულ ნივთებზე. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ ს----- კანონის მე-40 მუხლის პირველ პუნქტზე, რომლის თანახმადაც, მოძრავ ქონებაზე ყადაღის დადება ნიშნავს მოვალის ქონების აღწერას, მესაკუთრისათვის ქონების განკარგვის – ნებისმიერი ფორმით გასხვისების, დაგირავების, მასზე ქირავნობისა და იჯარის ხელშეკრულებების დადების – აკრძალვის გამოცხადებას ანდა ქონების შესანახავად გადაცემას. აღმასრულებელი ყადაღადადებულ ნივთებს აღნუსხავს ქონების აღწერისა და დაყადაღების აქტში. აღნიშნული ნორმის ანალიზი ცხადყოფს, რომ ყადაღა შეიძლება დაედოს მხოლოდ მოვალის კუთვნილ მოძრავ ქონებას. ამავე კანონის 32-ე მუხლის პირველი და მეორე პუნქტების თანახმად, თუ მესამე პირი ამტკიცებს, რომ მას აღსრულების საგანზე გააჩნია უფლება, მაშინ იმ სასამართლოში, რომლის სამოქმედო ტერიტორიაზედაც ხდება აღსრულება, მესამე პირს შეუძლია აღძრას სარჩელი. ასეთ სარჩელს სასამართლო განიხილავს სასარჩელო წარმოების წესით (სარჩელი ყადაღისაგან ქონების გათავისუფლების შესახებ). სარჩელი ყადაღისაგან ქონების გათავისუფლების შესახებ წარედგინება მოვალესა და კრედიტორს. აღნიშნული დანაწესი იცავს იმ პირთა უფლებებს, რომელთა საკუთრების ობიექტი გარკვეული ცდომილების შედეგად მიიჩნევა მოვალის ქონებად (აღსრულების საგნად). ასეთ ვითარებაში, აღსრულების საგანზე უფლების მქონე მესამე პირი სარგებლობს უფლებამოსილებით, აღძრას სასამართლოში სარჩელი მოვალისა და კრედიტორის წინააღმდეგ და მოითხოვოს ქონების ყადაღისაგან განთავისუფლება. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ განსხვავებით უძრავი

ქონებისაგან, რომელზე უფლებაც რეგისტრაციას ექვემდებარება (სკ-ის 183-ე მუხლი) და ამ შემთხვევაში პირმა ქონებაზე საკუთრების უფლება მხოლოდ რეესტრის მონაცემებზე დაყრდნობით უნდა ამტკიცოს, მოძრავ ქონებაზე საკუთრების მოპოვება სამოქალაქო კოდექსის 186-ე მუხლის შესაბამისად, ფორმათავისუფალია და საკუთრების უფლების არსებობა პირს შეუძლია ნებისმიერი კანონით დასაშვები მტკიცებულებით ამტკიცოს. ამ მხრივ კასატორის მოსაზრებები, რომ საკუთრების დამადასტურებელი დოკუმენტი უნდა იქნას წარდგენილი, არ გამომდინარეობს თავად მოძრავ ნივთზე საკუთრების წარმოშობის მარეგულირებელი დანაწესებიდან.

1.6. ამდენად, განსახილველი დავა არ წარმოადგენს იშვიათ სამართლებრივ პრობლემას, რომელიც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას, რადგანაც მოძრავი ქონების ყადაღისაგან გათავისუფლების საკითხზე არსებობს საკასაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკა (**იხ. სუსგ №ას-168-162-2011, 16 ivnisi, 2011 weli**), რომლისგანაც არ განსხვავდება სააპელაციო სასამართლოს მიერ მიღებული განჩინება. კასატორი ვერ მიუთითებს იმგვარ გარემოებებზე, რაც სასამართლოს მისცემდა ვარაუდის საფუძველს, რომ საქმის არსებითი განხილვის შედეგად მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილება შეიძლებოდა ყოფილიყო მიღებული. სააპელაციო სასამართლოს მიერ მოცემული საქმე არ არის განხილული მნიშვნელოვანი მატერიალური ან საპროცესო სამართლის ნორმების დარღვევებით, რომელსაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე. გარდა ამისა, საკასაციო სასამართლოს შეფასების საგანს არ წარმოადგენს სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე, ხოლო კასატორი ვერც ქვემდგომი სასამართლოს შეფასებებისა და დასკვნების წინააღმდეგობრიობას ამტკიცებს მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის დებულებებთან და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალთან, რის გამოც საკასაციო საჩივარს არა აქვს წარმატების პერსპექტივა.

1.7. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის საფუძველზე, საკასაციო სასამართლო არ არის უფლებამოსილი, დაუშვას საკასაციო საჩივარი, რის გამოც მას უარი უნდა ეთქვას განხილვაზე.

2. სასამართლო ხარჯები:

„სახელმწიფო ბაჟის შესახებ“ ს----- კანონის 5.1. მუხლის „უ“

ქვეპუნქტის საფუძველზე კასატორი სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან გათავისუფლებულია.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა ს----- სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე, 401-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. ს----- კ-----ის საკასაციო საჩივარი დარჩეს განუხილველად დაუშვებლობის გამო.
2. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

თავმჯდომარე

ბ. ალავიძე

მოსამართლეები:

ე. გასიტაშვილი

ზ. ძლიერიშვილი